

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, tel. +370 5 239 1001,
El. paštas zum@zum.lt, <http://www.zum.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188675190

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-03-

Nr.

I

Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VALSTYBĖS
LYGIO EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ ATŠAUKIMO“ PROJEKTO TEIKIMO**

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų atšaukimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

2025 metais žemės ūkio augalininkystės sektorius buvo susidūręs su dviem didelio masto hidrometeorologiniais rizikos veiksniais – šalna ir ilgu lietingu laikotarpiu, dėl kurių padarinių žemės ūkio sektoriuje buvo paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 358 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo“ buvo paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija dėl šalnos padarinių žemės ūkio sektoriuje. Lietuvos Respublikos mastu buvo nustatyti 4818,20 ha šalnų pažeisti vaiskrūmių ir uogynų plotai, taip pat 9115,74 ha šalnų pažeisti kitų žemės ūkio augalų ir pasėlių plotai. Žemės ūkio ministerijos iniciatyva Europos Komisija skyrė skubią 1,1 mln. Eur finansinę paramą nukentėjusiems Lietuvos žemės ūkio subjektams. Kartu su nacionaline parama iš viso žemės ūkio veiklos subjektams, patyrusiems nuostolių nukentėjus sodų ir uogynų derliui dėl šalnų, 2025 metais buvo išmokėta 3 300 000 Eur (368 paraiškos). Iš valstybės rezervo taip pat skirta 40 932 Eur nuo šalnų nukentėjusiems Druskininkų savivaldybės, Alytaus ir Pakruojo rajonų savivaldybių žemdirbiams, patyrusiems nuostolių nukentėjus kitoms žemės ūkio kultūroms (žieminiams kviečiams, žieminiams rapsams, žieminiams kvietrugiams, vasariniams miežiams ir kt.).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 578 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo“ buvo paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija dėl ilgo lietingo laikotarpio padarinių žemės ūkio sektoriuje. Šalies mastu nustatytas 17566,77 ha ilgo lietingo laikotarpio pažeistas augalų ir pasėlių plotas. Savivaldybės dar tik pradeda rinkti nuo ilgo lietingo laikotarpio padarinių nukentėjusių ūkio subjektų prašymus dėl patirtos žalos kompensavimo, kadangi kartu su prašymu suteikti valstybės paramą už patirtą žalą turi būti pateikti pagrindžiantys finansiniai ar kiti žalą įrodantys dokumentai – oficialūs statistiniai žemės ūkio augalų derlingumo ir supirkimo kainų duomenys paskelbti tik 2026 m. vasario mėn. pradžioje, o žemės ūkio subjektai, pasirinkę pagrįsti žalą ne statistiniais duomenimis, bet finansinės apskaitos dokumentais, tai galės padaryti kai parengs finansinės atskaitomybės dokumentus už 2025 m. (juridiniams asmenims metinių finansinių ataskaitų rinkinys turi būti patvirtintas ir pateiktas Juridinių asmenų registrui per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos, t. y. iki 2026 m. balandžio 30 d., o ūkininkų metinė finansinė atskaitomybė turėtų būti parengta iki 2026 m. gegužės 1 d.).

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 49 straipsnyje nustatyta tvarka dėl ekstremaliosios situacijos patyrę žalą žemės ūkio subjektai turi teisę ne vėliau kaip per trejus metus nuo žalos atsiradimo kreiptis dėl valstybės paramos už žalą suteikimo. Tad visu minėtu laikotarpiu žemės ūkio subjektai dar galės teikti prašymus dėl valstybės paramos ir šiuo laikotarpiu gauti žemės ūkio subjektų prašymai bus vertinami vadovaujantis Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“.

Žemės ūkio ministerija, vadovaudamasi Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašas), 16 punktu, vykdė nuolatinę stebėseną – reguliariai iš savivaldybių administracijų rinkdavo, apibendrindavo ir Pranešimo ir keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ypatingą įvykį, ekstremaliąją situaciją ar krizę tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, nustatyta tvarka Nacionaliniam krizių valdymo centrui (toliau – NKVC), Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) teikdavo informaciją apie valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų eigą ir atliekamus darbus (forma ES-2). Atitinkamai informacija apie nuo ekstremaliųjų situacijų nukentėjusius augalų ir pasėlių plotus buvo teikiama ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijai.

Žemės ūkio ministerija, įvertinusi visus turimus duomenis, nustatė, kad grėsmės, dėl kurių buvo paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos, išnyko – šiuo metu stichiniai meteorologiniai reiškiniai – šalna ir ilgas lietingas laikotarpis – yra pasibaigę, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos dėl šalnos ir ilgo lietingo laikotarpio padarinių žemės ūkio sektoriuje yra likviduotos, tad, vadovaudamasi Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo 17 punkte nustatyta tvarka, nedelsdama informavo NKVC apie tai, kad ekstremaliųjų situacijų grėsmė išnyko, situacijos likviduotos ir padariniai pašalinti – galutinė apibendrinta informacija apie ekstremaliųjų situacijų likvidavimą (forma ES-3) buvo pateikta NKVC ir PAGD 2026 m. vasario 24 d.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 32 straipsnio 5 punktu Žemės ūkio ministerija inicijavo ekstremaliųjų situacijų atšaukimą – parengė ir 2026 m. vasario 26 d. raštu Nr. 2D-577 NKVC, Teisingumo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Finansų ministerijai ir Lietuvos savivaldybių asociacijai pateikė derinti Nutarimo projektą.

Nacionalinis krizių valdymo centras, vadovaudamasis Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo 18 punktu, įvertino Žemės ūkio ministerijos pateiktą informaciją, pritarė pateiktam derinti Nutarimo projektui ir 2026 m. kovo 12 d. raštu Nr. S-738 pateikė siūlymą Vyriausybei atšaukti valstybės lygio ekstremaliasias situacijas, paskelbtas dėl šalnos ir ilgo lietingo laikotarpio padarinių žemės ūkio sektoriuje. Atsižvelgdami į tai, prašome Nutarimo projektą svarstyti artimiausiame Vyriausybės posėdyje.

Nutarimo projektas neprieštaruja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatom.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiama sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

Nutarimo projektui numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektui įgyvendinti Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas 10 darbo dienų buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (reg. Nr. 26-2746). Nutarimo projektas be pastabų suderintas su NKVC,

Finansų ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija ir Vidaus reikalų ministerija. Vidaus reikalų ministerija ir Teisingumo ministerija atkreipė dėmesį dėl Nutarimo projekto rengimo ir teikimo tvarkos. Pagal Teisingumo ministerijos pateiktą pastabą buvo pakoreguota Nutarimo projekto preambulė – papildyta informacija apie NKVC Vyriausybei pateiktą pasiūlymą atšaukti valstybės lygio ekstremaliąsias situacijas.

Nutarimo projektą parengė Žemės ūkio ministerijos Strateginio planavimo departamento (direktorė Virginija Žoštautienė, tel. +370 5 239 8421, el. p. virginija.zostautiene@zum.lt) Krizių koordinavimo skyriaus (vedėja Sandra Zaborienė, tel. +370 5 239 1137, el. p. sandra.zaboriene@zum.lt) patarėja Kristina Juodonienė, tel. (0 5) 239 1148, el. p. kristina.juodoniene@zum.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. NKVC pasiūlymas Vyriausybei, 2 lapai.

Ministras

Andrius Palionis

Kristina Juodonienė, tel. +370 5 239 1148, el. p. kristina.juodoniene@zum.lt